

trum esse voluntarium , quò sit suavius. Sic, neque per gratiam ad hominem venit, nisi volentem. 5. Legationes Dei ad singulos hominum, sunt inspirationes sanctæ; quæ pro talibus reverenter excipiendæ sunt, et obsequenter.

PUNCTUM II.

Salutatio
Angeli.

Salutatio Virginis. Gabriel in assumpto aereo corpore decorus et gravis, sanctimoniam referens, ingressus conclave, reverenter Virginem salutat. Sic nuntii Evangelici toto habitu corporis præ se ferant modestiam, atque interiorem animi compositionem.

Ave.

1. Ave; pax tecum: securam esse vult. O Ave, quæ Evæ nomen commutasti, illiusque maledictionem in benedictionem! 2. *Gratiâ plena*. Non compellat ex nomine, Maria; sed novum ei nomen imponit,

Gratiâ
plena.

Luc. 1. 28.

Gratiâ plena; quo in primis gaudere debeat. *Plena* vocatur per excellentiam: nam etsi alii quoque pleni dicti sunt *gratiâ*; at hæc præ omnibus. Quippe capacitas vasis amplior, quantò Matris Dei dignitas antecelluit omnes alias: debuit enim accipere gratiæ tantum, ut digna fieret Mater Dei. 3. *Dominus tecum*: omni modo quo est in justis, sed in te excellentius; tecum per gratiam, et peculiarem providentiam; et mox etiam habitaturus corporaliter in utero tuo. Abstinet à verbo, *est, fuit, aut erit*;

Dominus
tecum.

Ps. 111. 6.

Benedicta
tu in mu-
lieribus.

quia sine variatione semper tecum: *In æternum non commoveberis*. 4. *Benedicta tu in mulieribus*; expers maledictionis illius: *In dolore paries*; siquidem abs-

que illecebrâ concipies: Item illius, quæ opprobrio erat in populo judaico, *sterilitatis*; nam virgo concipies. Sed indè potissimum benedicta, quia in Filio tuo benedicentur omnes gentes; atque ita omnium benedictionum Mater existes. O benedicam te in vitâ meâ; et tu me benedictionum Filii tui participem facito!

PUNCTUM III.

Quomodo Maria excipit salutationem? 1. *Castè*; B. V. virtutes. sola, sine teste, ad viri assatum turbatur. 2. *Humiliter*; dum audit sua præconia, hæret. 3. *Prudenter*; examinans *Qualis esset ista salutatio*. 4. *Silenter*; verecunda, tantum vultus mutatione loquens: *Pulchræ Cant. 1. 9. sunt genæ tuæ sicut turturis*, avis castæ et verecundæ. O si Eva sic excepisset verba serpentis!

PUNCTUM IV.

Angelus instat. 1. *Removet timorem*: *Ne timeas*. Instat Angelus. Est proprium boni angeli, sedare turbatos animi motus; quod est necessarium ad divina excipienda: quamvis ea Mariæ turbatio caruerit vitio, imò fuerit laudabilis. 2. *Fiduciæ causam indicat*: *Invenisti enim gratiam apud Deum*. O securum mentis solatium! Ab hoc fonte manant reliqua: quòd *gratiâ plena*, quòd *Dominus tecum*, quòd *benedicta sis*. O, inveniam gratiam apud Filium tuum, virgo Mater benedicta.

MEDITATIO VII.

Expositio nuntii ad Virginem.

PUNCTUM I.

Qualem concipiet? *Luc. 13. 2.*
 Nunciat quòd sit editura filium; et qualem eum, ac quantum. 1. *Vocabis nomen ejus Jesum.* Quod Deus vocari jubet, id in re est: erit igitur Salvator: 2. *Hic erit magnus*: et naturâ, quia Deus; et officio, quia mediator Dei, et donis, quia unxit eum Deus præ participibus suis. Itaque absolute magnus, et excellenter: 3. *Filius Altissimi*; non ut alii justè per adoptionem, sed naturalis. 4. *Dabit illi Dominus sedem David*; thronum et imperium in illo Davidico significatum; non quale illud fuit, sed excellentius. 5. *Et regnabit in domo Jacob in æternum*; non in carnali domo Jacob, sed in spiritali; in Ecclesiâ credentium; idque in æternum. Qui igitur tantus est, ecce eum concipies, et paries; eò usque se demittet, ut concludatur in utero tuo, et fiat infans: *Parvulus enim natus est nobis, et filius datus est nobis, et factus est principatus super humerum ejus.* Hic lapillus excisus è monte sine manibus, implebit terram.

PUNCTUM II.

Responsum Virginis: *Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco?* 1. Elucet eximius castitatis

amor, quòd tanto promisso non capitur: quin consultum vult suo pudori et voto; atque nuntium examinat ex debito suo. Sic cautos pro castitate esse oportet, nec per speciem boni in pericula irruere. Didicerat ex Isaiâ, quòd Messiam Virgo conciperet: cùm ergo promitteretur ei Messias in filium, an modo id fiat à prophetâ indicato, prudenter exquirat. 2. Prudentia responsi. 1. Non præceptis: bis priùs interpellata, tandem loquitur. 2. Parcum et necessarium, ut non potuerit esse magis. 3. Modestum ac humile: servavit consilium Sapientis: *Adolescens loquere in tuâ causâ vix: si bis fueris interrogatus, habeat caput responsum tuum.*

PUNCTUM III.

Responsio angeli: rem divinitus patranda esse. 1. *Spiritus sanctus superveniet in te*: ita ut quæ antea plena es, superimpleat te magis ac magis gratiâ suâ, ad dignè concipiendum talem Filium. 2. *Virtus Altissimi obumbrabit tibi*: ut absque concupiscentiæ æstu concipias, ipso operante, sine viro. 3. Id autem fiet, quia, *quod nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei.* Sanctum nascetur, quia ex modo conceptus sui non erit culpæ obnoxius, ut cæteri filii hominum. Debebatur Filio Dei, ut, quandò nasci homo dignabatur, ita conciperetur, ut ratione sui conceptus non contraheret culpam. Contraxisset autem, aut certè reus fuisset contrahendi, si ex viro conciperetur. Amolitur ergò angelus hujus rei suspicio-

nem, atque Sanctum nasciturum : non ut mater ejus, quæ per præventionem gratiæ præservata est à culpâ originali ; sed planè *Sanctum*, ac proindè absque viri ope concipiendum. O superveniat in me Spiritus sanctus, et etiam atque etiam suâ gratiâ impleat ! obumbret autem adversùs ardorem perversarum cupidita-

Isa. 25. 4. tum, *ab æstu umbraculum.*

PUNCTUM IV.

Exempl.
Elisabeth.

ANGELUS fidem facit exemplo Elisabethæ. 1. Inducit hoc exemplum, ut innotesceret Virgini, undè non parùm lætitiæ erat perceptura. 2. Quia solet Deus fidem sibi habentibus signum aliquod exhibere ad fidei solatium : sicut in incredulos animadvertere ; ut cum Zachariam cæcitate percussit. 3. Sed illud potissimùm divinis dictis assentiendi fundamentum esse monet : *Quia non erit impossibile apud Deum omne verbum* ; facere potest, quicquid dixerit. Discam ego, quòd sterilis parit Joannem, id est, gratiam, contingere spiritualiter, quandò peccator concipit, et parurit spiritum salutis, honorumque operum. Virgo etiam parere potest, si filios Christo generet spirituales.

MEDITATIO VIII.

De Assensu Virginis.

PUNCTUM I.

RESIGNATIO Virginis ; in quâ elucet, 1. *fides* Assentitur. singularis, quòd virgo esset conceptura et paritura ; 2. *humilitas* eximia, dum se ancillam dicit, quæ Mater Dei salutabatur ; 3. *obedientia* ad omnem Dei voluntatem.

PUNCTUM II.

Expendenda sunt singula verba. *Ecce*, usurpari Eccc. solet ad indicandum aliquid singulare. Sic Gabriel dixerat : *Ecce concipies* ; vicissim virgo : *Ecce ancilla*, quasi dicat immerita, et longè à tantâ dignitate. Solent sancti, dum exaltantur, suum imperfectum ante oculos ponere, indèque humiliari. *Ancilla*, nomen est inter homines vile, apud Deum autem honorificum. Ancilla fuit. 1. Quia Domini se totam esse cognoscebat, tum jure creationis, tum quia se illi mancipaverat, à cujus servitio nunquam discessit. 2. Quin voluntatem Dei semper spectabat, non suam ; quod est servi. 3. Quia non ob mercedem serviebat, ut mercenarius, sed cogitabat se teneri ad omnia, illud implens : *Cum feceritis omnia* I. Mc. 17. *quæ præcepta sunt vobis, dicite : Servi inutiles sumus,* 10. *quod debuimus facere, fecimus.* 4. Non sibi labora-

bat, sed Domino, gloriam illius tantum quærens:

Cant. 7. ut cum sponsa dicit: *Omnia poma nova et vetera, dilecte mi, servavi tibi.* 5. Non Domino solum, sed cæteris etiam domesticis serviebat, more ancillæ infra omnes abjiciens sese; ut ei conveniat istud Abi-

1 Reg. 25. *gail ad David: Ecce famula tuæ sit in ancillam, ut lavet pedes servorum domini mei.* Sic affecta erat B. Maria Mater Dei; quæ indè etiam ancillæ sorte gloria

Isa. 44. 1. batur, quòd sciret Filium suum à prophetis servum nuncupatum. Exultabo et ego tali nomine cum Da-

Pr. 115. vide dicens: *O Domine! quia ego servus tuus, ego servus tuus, et filius ancillæ tuæ. Fiat mihi.* Humilis obedi-

Luc. 2. 38. dentia et resignatio, ac si dicat: Quamvis indignam me sentiam tanto munere, subicio tamen me divinæ voluntati; et si quidem Deus consensum à me requirit pro suâ bonitate, qui jure suo potest pro libitu disponere, permitto me ipsi. Et tandem opus hoc omnipotentia Dei est: qui, dicendo *fiat*, creavit Cælum et terram, dicat ille, et factum erit. Fortè etiam prævidens passiones Filii, et suas causâ Filii, hoc verbo acceptavit omnes, seque obtulit paratam: *Secundum verbum tuum.* Potest sic exponi, quasi angelum alloquatur: *Secundum verbum quod dixisti.* Potest et ad Deum referri, ad quem elevata mente dicat: *Secundum verbum tuum*, prout disposuisti. Quin, secundum Verbum tuum, qui est Filius tuus, et vult fieri etiam servus. Fiat igitur in me, quod ille vult. Sic ego me in manus Dei resignare discam.

Secundum verbum tuum.

PUNCTUM

PUNCTUM III.

Recessus angeli. 1. Exultavit angelus, tum de tam sublimi legatione à se obitâ, tum de optato illius exitu. 2. Mox se proripuit, et in Cælum remeavit. Ita nos obitis ministeriis debemus ad Deum, et ad interiora nos referre. 3. Redditâ Deo ratione legationis, iterum se exhibet promptum ad alia obsequia: ita et nos, uno expleto ministerio, non dicemus, satis est; sed alacres erimus ad plura. Est id sanctorum angelorum, ut significatur apud Job: *Numquid mittes fulgura, et ibunt, et reverentiâ dicent, adsumus?* 4. Credibile est, quòd angelus Gabriel apud cælites deprædicaverit prudentiam, humilitatem, reliquamque sanctitatem Virginis Mariæ. Tu imitare.

Angelus lætus.

Redit.

Promptitudo.

Job. 38. 35.

Laudes.

MEDITATIO IX.

Executio Incarnationis, et Corporis assumpti qualitates.

PUNCTUM I.

QUOMODO ipsa Verbi Incarnatio peracta sit. In momento, quo B. Virgo consensit, sanctissima Trinitas operata est totum mysterium, formando corpus perfectum ex purissimo sanguine B. Mariæ, creandoque animam rationalem, utrumque autem personæ Verbi divini uniendo, ita ut eadem fieret persona

DURONT. Compend. I.

L

Dei et hominis, atque ita unus et idem esset Deus et homo. 1. In hoc opere complacuit sibi Beatissima Trinitas, tanquam se in primis digno, singulæque personæ divinæ peculiarem habuere exultandi rationem: *Pater*, ob adimpletam promissionem suam, et quia in hunc Hominem Deum, summo, præ omnibus simul creatis, amore ducebatur: *Filius*, ob arcissimum complexum assumptæ naturæ, in quâ totum genus humanum cognatum sibi fecerat; quare incepit hominem amare, tanquam se: *Spiritus sanctus*, quod opus id esset eximii amoris, et ita ipsi peculiariter attributum; quodque super Christum ipse Spiritus sanctus absque mensurâ requievisset.

Isa. 2. 1.

Humanitas. B. Virgo.

2. Exultavit ipsa humanitas assumpta, circumspectans quod esset evecta. 3. Tum Mater in cujus thalamo fuere nuptiæ istæ admirabiles Dei et hominis celebratæ. Nam et credibile est, quod hoc arcanum tunc ipsi fuerit revelatum, ut penitus in illud introspiceret. At si ad Elisabethæ gratulationem ita exultavit spiritus ejus in Deo Salutari suo; quanto majori lætitiæ sensu perfusa est, cum intra viscera ejus tota Trinitas illud perficeret?

Luc. 1. 47.

Est cur etiam exulemus nos ipsi, propter quos id totum peractum est, quique in Christo evecti sumus ad quamdam cum Deo cognitionem; tantum, ne degeneres simus.

PUNCTUM II.

Cur mortale et patibile corpus accepit? Etenim quod esset Deus, et quâ homo ab originali culpâ immunis, debebatur ipsi immortalitas, et impati-^{Christus corpus mortale.} bilitas; cum contraria sint pœnæ peccati. Item, quia secundum animam beatus, et clarâ Dei visione fruens, debuit corpus habere gloriosum. Voluit tamen ea assumere ad commendationem caritatis, et ad exemplum humilitatis: dum quasi culpæ reus, quæ non rapuit exsolvit. Contrâ ego reus pœnas debitas refugio.

PUNCTUM III.

Cur corpus infantile accepit, et in utero formari voluit, cum potuisset aliundè accipere corpus perfectum? 1. Ut per omnia fratribus assimilaretur, et tenerius ad amandum pelliceret nos infans Deus. 2. Ut tanta demissio nos permoveret. Cœli te non capiunt, et clauderis in utero Virginis! 3. Ut ingrediens mundum, patientiæ et mortificationis daret documenta. Ut enim clauderetur utero et indè aleretur, captusque sensibus, in abdito illo per novem menses delitesceret; et is quidem, qui judicio integro rationis, internisque sensibus pollebat; mirum, quantæ vexationis fuerit!

Cur infans.

MEDITATIO X.

De perfectionibus animæ Christi, et de affectibus illius in ipso Conceptu.

PUNCTUM I.

Gratiæ Christo date. Joan. x. 14. QUÆ dona Christi animæ infusa in ipso conceptu? Quanta debebantur Filio Dei. Unde à Joanne dictum est: *Vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti à Patre, plenum gratiæ et veritatis*: Et à Joanne Baptistâ: *Non ad mensuram dat ei Deus Spiritum; Pater enim diligit Filium, et omnia dedit in manus ejus.*

Joan. 3. 34, 35. 1. Puritas sine maculâ: quippe erat Agnus Dei, qui tollit peccata mundi; ideòque ipse impeccabilis. 2. Sanctitas in summo gradu supra angelos: scilicet non solum fuit à culpa remotissimus, sed internâ etiam sanctitate simillimus Deo. 3. Visio clara Dei, quæ est gratia consummata; et qui illam sequitur, amor, et fruitio gaudii ineffabilis: de quo intelligi Ps. 44. 8. potest illud: *Propterea unxit te Deus oleo lætitiæ præ consortibus tuis.* 4. Omnes thesauri sapientiæ et scientiæ Dei: unde novit omnia, non præsentia modò, sed præterita, ac futura; quippe judex omnium actionum constitutus. 5. Potestas miraculorum pro nutu voluntatis. 6. Potestas excellentiæ in ipsa interiora cordium: dimittendi peccata, flectendi corda, largiendi gratias spirituales, et sacramenta consti-

De Perf. Animæ Christi, etc. 185

tuendi. 7. Gratia capitis Ecclesiæ militantis, et triumphantis; atque hujus, tam angelorum, quàm hominum: à quo proinde influxus in totum corpus manat; et est ipse prædestinatorum primus: *Primogenitus in multis fratribus*; ad cujus exemplar cæteri prædestinantur, *conformes fieri imaginis Filii Dei.* Hi sunt *septem oculi in lapide uno*, apud Zachariam, Zach. 3. 9. et *Stellæ septem, circa Filium hominis* à Joanne visæ, Apoc. 1. 16.

PUNCTUM II.

Quos in Deum affectus elicit Christus in momento conceptionis, quando, visâ Dei facie, clarè aspexit quantis bonis præventus fuisset! Quatuor velut flumina ex paradiso, ab illâ animâ beatâ magno impetu eruperunt: amoris in tantam bonitatem, gratitudinis ac studii referendæ vicis; humilitatis, recognoscendo ex se, quâ homo, non ea habere, sed gratuita esse dona Dei; tandem obedientiæ promptæ, et liberalis oblationis suæ ad omnia pro Patris gloriâ. Afficiar ergò similiter pro omnibus quæ retribuit mihi.

PUNCTUM III.

Quos affectus erga proximum conceperit! Tot Erga proximum. Dolor de peccatis. tantisque sceleribus animadversis, per quæ offensus batur in primis Deus, tum peribant homines, deque illis diabolus triumphabat, inæstimabilem concepit dolorem; non obstante quòd aliundè, ex visione clarâ Dei, immenso perfundebatur gaudio.

Quidni ego pro meis, non ut Christus pro alienis, concipiam? Ut autem ille ab initio sui conceptus, ita ego statim ac lapsus sum, dolorem assumam et lamentum. Et intellectâ tunc voluntate Patris, ut per ipsum tanto malo remedium asferretur, immensum amorem, quo prosequeretur Patrem, in ipsum etiam hominem convertit, quem sic amari à Patre suo cernebat; et ex amore, ardens concepit desiderium eundem redimendi, proque zelo divinæ gloriæ gavisus est, datam sibi occasionem et facultatem vindicandi illam ab injuriis peccatorum. Quare Ps. 39. 7. obtulit se, dicens: *Sacrificium et oblationem noluisti,* Hebr. 10. 5. *corpus autem adaptasti mihi. Ecce venio, ut faciam, Deus, voluntatem tuam.*

PUNCTUM IV.

Quòd Christo, à primo momento, fuerunt à Patre æterno proposita, et sigillatim representata, quæcunque per omnem vitam pati eum et agere oportebat pro salute nostrâ. Atque ea tunc, tanquàm Patris sui præceptum, obsequentissimè acceptavit; ut et in decursu vitæ assiduè postea fecit, seipsum quotidie immolans. Nec generatim tantum, sed nominatim singulos, pro quibus illa acceptavit, ante oculos habuit, eisque speciatim applicuit laborum suorum fructum. Quare Paulus ita loquitur, et ego quoque Galat. 2. 20. loquar: *Qui dilexit me, et tradidit semetipsum pro me.* Fui ego, fui in illius mente; in primo illo instanti suæ conceptionis, et me respexit, et pro me sese jam tunc obtulit.

MEDITATIO XI.

De Profectione B. Mariæ ad Elisabetham.

PUNCTUM I.

QUOD Christus, mox à conceptu, properavit præcursorem suum Joannem sanctificare: sicque impugnavit Matrem, ut Elisabetham inviseret; jam tunc auspiciatus est officium Salvatoris, et jam est de bono suorum sollicitus: et per hoc significat quantum malum sit diutius in peccato hærerere.

PUNCTUM II.

Potuit absens sanctificare Joannem Baptistam; sed maluit præsens, Caritatis et humilitatis præbens exemplum, dum major adit minorem: Deinde, ut Maria esset cooperatrix, et instrumentum primæ hujus sanctificationis, futura aliquando mediatrix peccatorum apud Filium: Demùm quia Christus animam quam ingreditur, urget ad opera pietatis, atque à contemplatione ad actionem instigat, pro gloriâ Dei.

PUNCTUM III.

Quemadmodum B. Virgo obedivit inspirationi divinæ. Non mandatam expectavit, sed nutum secuta est: non texuit moras, sed abiit cum festinatione, non mota intentione minus rectâ, vel curiositatis, vel

explorandi causâ, an ita res haberet, quòd Elisabetha concepisset; sed ut Deum in illâ glorificaret. Denique non est territa difficultate viæ, et insolito labore; nec dedignata est ipsa Mater jam Dei visere matrem servi. Considera etiam modestiam in publico: non circumspiciens, sed afflans intuentibus sanctimoniam; dignum Salomonis ferculum, quo Rex pacificus circumfertur.

Cant. 3. 9.

MEDITATIO XII.

De ipsâ Visitatione Elisabethæ.

PUNCTUM I.

Ingressus B. V. ad Elisabetham festin. MARIA prævenit salutando Elisabetham; ac eâ mediante salutatione, Verbum divinum, in ejus utero inclusum, replet bonis Joannem. Nam expiat illum à labe originali, donat gratiâ et sanctitate, usum rationis tribuit, prophetam facit, et mysterium docet Incarnationis, gaudio exultare: facit et hæc in momento omnia. Nempè facile est Deo subito honorare pauperem. Et illud quadrat: Rex, qui sedet in solio judicii, dissipat omne malum intuitu suo: (Christus in Mariæ gremio.) Hinc confidam, mediante eâdem matre Virgine, me quævis obtenturum.

Ecclesi. 11.

23.

Prov. 20.

8.

PUNCTUM II.

Elisab. Effectus ejusdem salutationis in B. Elisabethâ.
1. Quòd excitata est ad Dei Matrem prædicandam

magnâ voce: *Benedicta tu inter mulieres*, sicut Gabriel te compellavit: *Et benedictus fructus ventris tui.* Luc. 1. 42. Hoc plus dico, quàm Gabriel: nam à fructu, tu benedicta; non ille, ex te. Adverte quòd Spiritus sanctus impellit ad Christi et Mariæ glorificationem. 2. Inspirata est ei humilitas, agnitioque beneficii: *Unde hoc mihi, ut veniat Mater Domini mei ad me?* Humilit. Ita solet Spiritus sanctus, inter dona ipsa, sensum humilitatis dare, gratamque acceptorum recognitionem: nam sequitur: *Ecce enim ut facta est vox salutationis tuæ... exultavit infans in gaudio, in utero meo.* Taliter affici debemus, quando nos Deus visitat; et maxime in sacrâ communionem. 3. Donum accipit prophetiæ: nam confirmat animum Virginis per spiritum propheticum, laudans illam quòd crediderit, et prænuncians perficienda omnia in eâ, quæ ei dicta fuerant ab angelo. Sic lumen gratiasque à Deo acceptas oportet referre ad aliorum utilitatem. 4. Nomen novum Mariæ datum promulgat, compellans eam Matrem Dei. Prophet.

PUNCTUM III.

Meditatio circa Canticum B. Mariæ. Ubi consideranda quòd laudata B. Virgo ab Elisabethâ, non reddidit ei vicem more mundano, sed omnia in Deum transfert. Ita avertendæ laudationes. Deindè quæ parca alioqui verborum, circa Deum liberalis; implens illud: *Benedicentes Deum exaltate illum, quantum potestis: major est enim omni laude.* Ecclesi. 43. 33. Nimirum ex

abundantia cordis loquebatur. Porrò decem constat versiculis, quasi totidem chordis psalterium. *Magnificat anima mea Dominum.* Magnificè de Deo sentiens, et summa ejus omnia ducens, et toto corde exaltans, non in præterito aut futuro loquitur, sed in præsentì, *Magnificat*; quasi hoc sit ipsius perpetuum studium. *Et exultavit spiritus meus in Deo salutari meo*: docet nos qualiter sit gaudendum. 1. Non in corporalibus, sed in spiritualibus gaudere oportet. 2. Non tam in donis, quàm in largitore ipso. 3. Etsi in Deo, tanquàm naturæ autore, magis tanquam in Salutari et Redemptore. 4. Spiritus imprimis gaudeat, superior animæ pars; etsi solet in corpore etiam redundare: *Cor meum et caro mea exultaverunt in Deum vivum.* 5. In Deo, et non in meipso; Ps. 34. 9. illi tribuendo omnia, non mihi: *Anima mea exultabit Domino, et delectabitur super salutari suo.* 6. *Quia respexit humilitatem ancillæ suæ.* Recensere incipit causas, ob quas Deum sic magnificat. Tres sunt propriæ; septem, cum aliis communes. Hæc igitur prima: *Quia respexit*; id est, benignè facere. *Humilitatem ancillæ suæ*; parvitatem atque vilitatem: quod dicto non prædicat suam virtutem humilitatis, sed eam exercet, agnoscendo suum nihilum et indignitatem quantum ex se. Ergo ait: *Quia benefecit immerenti.* Sic sancti sunt affecti, et ita impetrant à Deo gratiam, qui *humilia respicit in Cælo et in terrâ.* Ps. 112. 6. Unde et David: *Quoniam respexisti humilitatem meam, salvasti de necessitatibus animam meam.* Ecce enim ex

Quomodo
gauden-
dum.

Causæ
magnifi-
candi.

hoc beatam me dicent omnes generationes. Hæc secunda causa glorificandi Deum. Quanquàm non tam, quòd ipsa prædicanda sit beata, quàm quòd tantis eam Deus prævenit benedictionibus, unde id secuturum sit, magnificat Deum: tum etiam, quoniam ea prædicatio cessura sit in emolumentum ipsorum, qui beatam eam dicent. In quibus ut ego sim, beatam te dico: *Beata es, ut Elisabetha dixit, quæ credidisti;* Luc. 1. 45. beata, ut pia illa mater exclamavit, quia portasti utero tuo Christum: et multò etiam magis, quia audisti, et custodisti mente verbum Dei. In te omnes illæ octo benedictiones conveniunt excellenter, quas Filius tuus pronuntiavit: *Beati pauperes spiritu,* Mat. 5. 3. *mites, etc. Quia fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus.* Tertia causa magnificandi, magnalia fuerunt; quòd Virgo esset et Mater, et quòd Mater Dei; tum cætera, quæ propterea ipsi divinitus collata sunt. Quæ simul omnia ante oculos habens, magnificat Deum, quia fecit ei verè magna. Nec obstat humilitati, quòd se magnam à donis agnoscit, dum ea refert soli Deo accepta: quod et faciunt in Cælo Beati, gloriam dantes Deo. Porrò omnipotentiam et sanctitatem Dei laudat, ut etiam illi dicentes: *Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus om-* Apoc. 4. 8. *nipotens.* Ab omnipotentia quippe Dei veniunt talia opera: referuntur autem eò, ut Dei nomen sanctificetur, quod est omninò sanctum, dignumque ab omnibus sanctificari. *Et misericordia ejus à progenie in progenies, timentibus eum.* Quarta causa jam com-

munis cum aliis , à misericordiâ Dei in omnes diffusâ , et in omnem posteritatem. Videlicet cogitabat Verbum illud hominem factum , quod utero gestabat , per magnam Dei misericordiam esse datum ad salutem omnium gentium : pro quo beneficio non quâ suum tantum , sed quâ omnium , magnificat autorem. Ita enim justi pro aliis etiam gratias Deo agunt , non tantum , ut propria sunt. Illud etiam magnificat , quod Dei misericordia ita est profusa , ut quantumvis benefaciat , ulterius semper disponat benefacere , à progenie in progenies : quippe inexhausta. *Fecit potentiam in brachio suo.* Quinta causa ab operibus omnipotentis divinæ , qualia Deus plurima patravit ab initio mundi , in creatione , conservatione , et gubernatione illius ; ac præsertim in providentiâ circa hominem ; cujus causâ operatus est tot magnalia in populo Hebræorum ; et tandem jam mirabilium maximum , Incarnationem Verbi pro salute hominum. Quæ simul animo complectens Virgo prudentissima , magnificat Dominum. *Dispersit superbos mente cordis sui.* Sexta causa laudis ab operibus justitiæ , quod superbum Luciferum exaltantem solium suum , quod molitores Turris Babel , quod Pharaonem , Nabuchodonosor , et alios passim elatos , humiliare consuevit : amator ipse humilitatis , adeo ut etiam exinaniverit seipsum , et hanc suâ potissimum humilitate superbos depresserit. *Deposuit potentes de sede , et exaltavit humiles. Esurientes implevit bonis , et divites dimisit inanes.* Causa septima

et octava à justitiâ simul et misericordiâ , ex comparatione diversorum inter se ; potentium , et humilium ; divitum , et esurientium. Nam potentes deponit , exaltat humiles , esurientes replet , abundantes egere facit. Est et hoc iudicium Dei magnificatione dignissimum ; de quo tanquam suo opere gloriatur : *Disperge superbos , et confunde eos , etc. Et* Job. 40. 6. 7. 9. *ego confitebor , quod salvare te possit dextera tua ; et* Job. 5. 11. *alibi : Qui ponit humiles in sublimi , qui dissipat cogitationes malignorum.* Quia verò id maximè convenit tempori Evangelii , indè prophetissa nostra magnificat Deum : *Suscepit Israel puerum suum , recordatus misericordiæ suæ : Sicut locutus est ad Patres nostros , Abraham et semini ejus in secula.* Nona et decima causa. Prima à Providentiâ erga suos : nam etsi videtur aliquandò eorum oblivisci , in tempore tamen semper adest. Secunda à fide promissorum , quam certò servat. Utrumque eluxit in Christi adventu , qui etsi dilatus , cum opportunum fuit factus est : impletæ quoque sunt promissiones , Abrahæ , cæterisque Patribus factæ.

PUNCTUM IV.

Quòd B. Virgo manserit apud Elisabetham quasi mensibus tribus. Ubi cogita , qualis inter ipsas conversatio fuerit , quàm inflammata colloquia , et divini sermones ab eis habiti fuerint ; et quantum Elisabeth profecerit ex tam diuturno Mariæ consortio , quæ primâ salutatione sic fuerat affecta ; et quæ de

Ædificatio per Mar.

nique sanctitatis exempla, ac qualem odorem Virgo Mater afflaverit toti domui, quantasque benedictiones à Deo conciliaverit. Nam si, ob commorationem Arcæ, Deus sic benedixit Obbedom, ut David ejus æmulatione eam constituerit adducere in domum suam: quanto Maria melior est illâ Arcâ! Zachariæ tamen non est reddita loquela; quia impleri debuit angeli prædictio, et opportunius erat ad gloriam Dei, ut in ipsâ nativitate Joannis id fieret. Discam non præfigere tempora aut modum Deo, eique me committere.

Benedic-
tio.

2 Reg. 6.
12.

MEDITATIO XIII.

De Nativitate Præcursoris.

PUNCTUM I.

Concep-
tionis cir-
cumstan-
tiæ.

ILLIUS conceptio. 1. Ex sterilibus parentibus, et justis, qui filium à Deo impetrârunt: nam, quæ etiam Deus facere destinavit, sæpius exequitur per orationes. 2. Idem Gabriel Zachariæ de Joanne nuntiavit, qui postea Mariæ de Christo. Par in angelis promptitudo obsequendi, sive magna, sive minora imperentur. 3. Jubet Gabriel vocari Joannem, id est, gratiam; quòd gratia in ipso singulariter eluceret, qui sine meritis ad tantum officium esset electus, et esset etiam divinæ in se habitantis gratiæ insignia documenta daturus; et præcipuè, quòd gratiæ Evangelii Præcursor veniret: nam *Lex*

De Nativitate Præcursoris. 195

usque ad Joannem. 4. Prædicat magnum fore coram Domino: sanctitate, et officio. 5. Speciatim victus asperitatem commendat: *Vinum et siceram non bibes*; Luc. 1.15. tanquàm verus Nazaræus, Deo consecratus. 6. Et *Spiritu sancto replebitur, adhuc ex utero Matris suæ*: pro dignitate officii, et ex utero usque ad finem, talis erit. *Præcedet in Spiritu et virtute Eliæ*: zelus commendatur. *Et multos filiorum Israel convertet ad Dominum Deum ipsorum*, parabitque Domino plebem perfectam, ad recipiendum Evangelium. Itaque erga Deum pius, erga se austerus, erga proximum zelatus.

PUNCTUM II.

Prærogativæ Joannis in utero. 1. Quòd primitivè fuerit sanctificationis à Christo imperitæ post incarnationem; et adeò copiosissimæ. 2. Quòd acceptum semel usum rationis tunc etiam conservaverit. Unde adhuc ex utero per ferventes actus merita colligebat. 3. Quòd ejus intuitu, replevit Deus ejus matrem spiritu prophetico, ac donis.

PUNCTUM III.

Nativitas Joannis. 1. Mater divinitus edocta vult vocari Joannem. 2. Pater recipit loquelam et prophetat: *Benedictus, etc.* Exultatio, ut prædictum fuerat: *Multi in nativitate ejus gaudebunt*; et admiratio: *Quis putas puer iste erit?* 4. Quòd jam tunc manus Domini erat cum illo. *Dominus ab utero vocavit me; in umbrâ manûs suæ protexit me, etc.*

Præroga-
tivæ.

In nativi-
tate quæ
accidit.

Luc. 1.
68.

Isa. 49. 1.

MEDITATIO XIV.

De eo quòd Joseph voluit dimittere Mariam conjugem suam.

PUNCTUM I.

Sanctos
veteris
Test. su-
perat. SANCTITAS Josephi : nempe pro munere , ad quod fuit electus. Superavit patriarchas : fide , Abrahamum ; tolerantia , Jacob ; castitate , alterum Josephum ; consuetudine cum Deo , Moysen ; caritate populi , Samuelem ; humilitate et mansuetudine , Davidem. Ut divinis vacaret , voto se castitatis obtrinxit , quam ita eximie consecutus est , ut ex consuetudine familiari Virginis , nihil animus ejus contraheret ; imò ad amorem ejus virtutis magis accenderetur.

PUNCTUM II.

Exercitia-
tio Joseph
et Mariæ. Quòd Deus non revelaverat Josepho mysterium , sicuti Elisabethæ et Zachariæ , ad exercitationem virtutis tum Mariæ , tum Josephi : dum hic angitur de sponsæ lapsu ; illa , de infamiâ apud justum. Sic suos probat Deus. *Proba me , Domine , et tenta me.* Et debet cum gaudio suscipi , quando absque culpâ nostrâ , et præsertim quando potius propter virtutem tribulatio contingit , ut Mariæ.

PUNCTUM III.

Quæ indè eluxerint virtutes Josephi : Patientia , Hinc quæ
virtutes. in dissimulando factum , non exprobrando , non deferendo ; prudentia , dum cogitat dimittere , cum quâ , ut adulterâ , non conveniebat habitare ; nec id præcipitat , sed volvit animo. In Maria elucet , 1. Humilitas , nihilominus mysterium reticendo , nec apud maritum ullam suâ defensionem asserendo. Non sic ego , qui effutio , si quid ad honorem facit ; et mille texto excusationes in peccatis. 2. Confidentia in divinâ Providentiâ , cui se per orationes commendabat.

PUNCTUM IV.

Revelatio per angelum. Nimirum humanis mediis deficientibus , præstò sunt divina. Expende gaudium et gratulationem utriusque , necnon revelationis ipsa verba. Exemit scrupulum : *Noli timere.* Sponsum purgat : *De Spiritu sancto est.* Nutritium , et quasi patrem Christi constituit : *Vocabis nomen ejus Jesum.* Revelat
Deus.
Matt. 1.
21.

PUNCTUM V.

Et accepit conjugem suam ; introduxit in domum nec tamen cognovit usque ad partum , nec post. Qualis deinceps inter eos convictus ?